

1. Obiekt

KAPLICA P.W. ŚW. ANNY /CMENTARNA/

2. Czas powstania

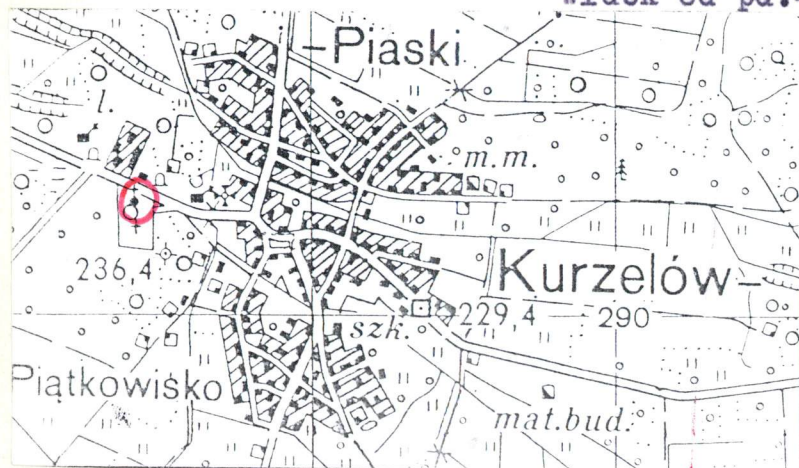
1 poł.XVII w.

3. Miejscowość

KURZELÓW

11. Zdjęcia. rzut, przekrój, sytuacja. orientacja

Widok od pd.-wsch.

Orientacja skala 1: 25 000

4. Adres 29-112 Kurzelów

ul.Sienkiewicza 3

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo kieleckie

gmina Włoszczowa

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna

przed 1 VI 1975

województwo kieleckie

powiat Włoszczowa

8. Właściciel i jego adres

Parafia rzym.-kat. p.w. Wnie-
bowzięcia N.M.P., 29-112 Kurze-
łów, ul.Sienkiewicza 3
/diecezja kielecka/

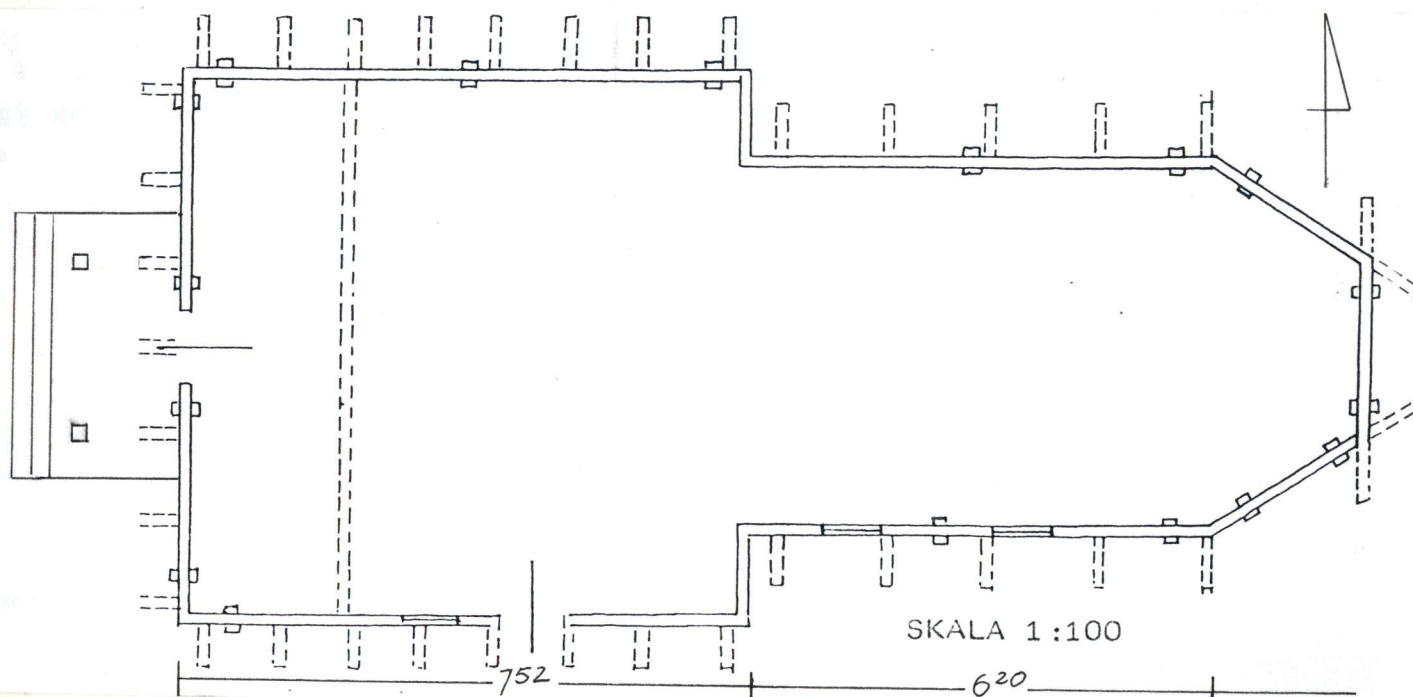
9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr 788

data 16.09.72 r.

Rzut
kościółka

SKALA 1:100

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Kiedy kaplica została wystawiona dokładnie nie wiadomo. Ponieważ jej powstanie najpewniej było związane z funkcjonowaniem w Kurzelowie literackiego bractwa św. Anny /istniejącego już na pewno w 1619 r./ również i kaplicę tę datuje się na pierwszą połowę XVII w.

W 1763 r. kapituła upominała ks. wikarego Antoniego Ryszewskiego, aby do tej kaplicy prowadził procesje, gdy parafianie zechcą.

W 1791 r. kapituła założyła wokół kaplicy św. Anny cmentarz grzebalny. Zachował się opis obiektu z 1857 r.: "Ten znajduje się na cmentarzu grzebalnym, zbudowany z drzewa, tarcicami obity, gontem kryty, w którym podsiębitka i dach niezbędnego potrzebują reperowania: do kościoła wchodzi od strony południowej i zachodniej; każde drzwi na dwóch zawiasach i hakach, jednym wrzeciędzem i skoblem opatrzone, z jednym zamkiem do zamykania. Wewnątrz ołtarz św. Anny drewniany i drugi św. Wojciecha, niebiesko malowane i nieco wyślaczane, dwie ławki przed Wielkim Ołtarzem i cztery małe na kościele w złym stanie. W kościele tym znajduje się pozytywka nieco potrzebująca reperacji."

Styl - kaplica drewniana z 1 poł. XVII w., barokowa.

13. Opis, sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje

Sytuacja - kaplica cmentarna we wsi Kurzelów /dawnym mieście/. Orientowana. Usytuowana na zach. krańcu miejscowości, po stronie pd. drogi do Gościcina, na pagórku na cmentarzu grzebalnym.

Materiał i konstrukcja - drewniana z bali modrzewiowych wiązanych na węgiel, na podwalinach. Ściany z zewnątrz szalowane pionowo deskami z listwowaniem, obustronnie opięte lisicami. Strop jeden belkowy z podsufitką z desek. Więźba dachu krokwiowo-belkowa z dwoma jętkami i przepustnicami sięgającymi do połowy wysokości dachu. Sygnaturka o konstrukcji z ośmiu słupów na ośmiobocznej podstawie. Pobicie dachów, szczytów, sygnaturki - gontowe. Posadzka z płyt kamiennych, chór muzyczny drewniany, schodki nań także szczebelkowe jednobiegowe. Okna i drzwi wszystkie drewniane. Okna pojedyncze stałe prostokątne dziewięciokwaterowe. Drzwi frontowe dwuskrzydłowe opierzone listewkami w jodełkę, boczne jednoskrzydłowe - deskowe. Przed wejściem betonowy prostokątny podest ze schodami. Sterczyzna na sygnaturce z blachy cynkowej, krzyż żelazny.

Rzut - kaplica w kształcie małego kościółka jednonawowego. Nawa kwadratowa, do której od wsch. przylega węższe prostokątne prezbiterium zamknięte trójbocznie. Od zach. przed nawą - na osi - prostokątny podest, nad którym dach na dwóch słupkach.

Bryła - zestawiona z prostopadłościanów. Do nawy od wsch. przylega węższe prezbiterium tej samej wysokości, zamknięte trójbocznie. Nad nawą dach dwuspadowy z półszczytem górnym od zach. Również - dwuspadowy nad prezbiterium, nieco niższy /od wsch. przechodzący w trójpołaciowy/. Przy zach. ścianie nawy niska otwarta kruchta pod daszkiem dwuspadowym, na dwóch słupkach. Po stronie wsch. kalenicy dachu nawy - ośmioboczna sygnaturka, z arkadkową latarnią na cebulastej podstawie. Nad latarnią złożony hełm ze sterczyną, na której krzyż żelazny.

Elewacje - na podwalinach osłoniętych okapnikiem, oszalowane pionowo deskami z listwowaniem, opięte lisicami, osłonięte wysuniętym okapem dachów na dekoracyjnie podciętych rysiach. Wszystkie otwory: okienne i wejściowe - prostokątne. Elewacja frontowa /zach. szczytowa ściana nawy/ z dolną partią w kształcie leżącego prostokąta, nad którą połączyć dachu z górnym półszczytem też pobitym gontem. Na dole - na osi - otwór wejściowy poprzedzony prostokątnym podestem, osłonięty daszkiem dwuspadowym wspartym na dwóch słupkach. Trójkątny zach. szczyt daszku opierzony pionowo deskami, ozdobiony dekoracyjnie wyciętymi ząbkami, z wydatnym daszkiem okapowym u podstawy. Elewacja pd. ze ścianą nawy, w której otwór wejściowy, wyżej - okienny; ze ścianą prezbiterium przeprutą dwoma otworami okiennymi. Pozostałe elewacje - ślepe. Całość wieńczy ośmioboczna sygnaturka, z arkadkową latarnią na cebulastej podstawie. Na latarni - hełm złożony z wysoką sterczyną, na której krzyż.

c.d. wkładka nr 1.

14. Kubatura 409,91 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 84 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja 1958-1961 - wymieniono deski szalunkowe, zniszczone podwaliny i części ścian, po 1976 r. - mgr inż.arch. Stanisław Skibniewski opracował "Orzeczenie o stanie technicznym kościoła cmentarnego w Kurzelowie", przeprowadzono wymianę gontowego pokrycia dachów, wymieniono kilka zniszczonych elementów konstrukcyjnych więźby, wyrównano posadzkę kamienną, poprawiono schodki na chór. Zbudowano otwartą kruchtę od strony zach. kaplicy.		19 Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) podwaliny - w stanie dostatecznym, deski szalunkowe - nieco zużyte i zawilgocone, ściany zrębu - brak śladów obecności drewnojadów i za- grzybienia, pokryte farbą olejną /?/, stropy - w stanie dobrym, więźba dachowa - w stanie dobrym, drewno suche i zdrowe, pokrycie dachu szczelne - brak widocznych ubytków gontu.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Archiwum Diecezji Kieleckiej, Akta konsystorskie parafii Kurzelów 1819 - 1933, sygn. PK-40/2,k.393 v.

22. Bibliografia

- J.Wiśniewski, Historyczny opis kościołów, miast, zabytków i pamiątek w powiecie włoszczowskim, Mariówka 1932, s. 116-117.
- Katalog zabytków sztuki w Polsce, t. III. Województwo kieleckie, pod red. J.Z.Łoziński, B.Wolff, z. 12, Powiat włoszczowski, Warszawa 1966 r., s.26.

23. Źródło ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Anna Adamczyk VIII 1996 r. *Anna Adamczyk*

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr Anna Adamczyk VIII 1996 r. *Anna Adamczyk*

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. mgr Anna Adamczyk VIII 1996 r. *Anna Adamczyk*

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów PSOZ O/Kielce

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwisko wypełniających)

27. Załączniki

wkładka nr 1.

1. Miejscowość KURZELÓW	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KAPLICA ŚW. ANNY	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) c.d. p. 13. Zdjęcia, przekrój poprzeczny, plan sytuacyjny.
----------------------------	--	--

c.d. p. 13.

Wnętrze - jednoprzestrzenne ze ścianami z bali opiętymi lisicami. Nawa kwadratowa, do której od wsch. przylega węższe prostokątne prezbiterium zamknięte trójbocznie. Nad nimi jeden wspólny strop odeskowany - płaski. Otwór tęczowy prostokątny z prostą belką tęczową. Po stronie zach. chór muzyczny z prostą odeskowaną balustradą, do którego schodki drewniane szczebelkowe jednobiegowe. Otwory okienne i drzwiowe prostokątne. Główne wejście na osi ściany zach., boczne - od pd. Otwory okienne tylko na ścianach pd. - jeden w nawie, dwa w prezbiterium. Posadzka kamienna.

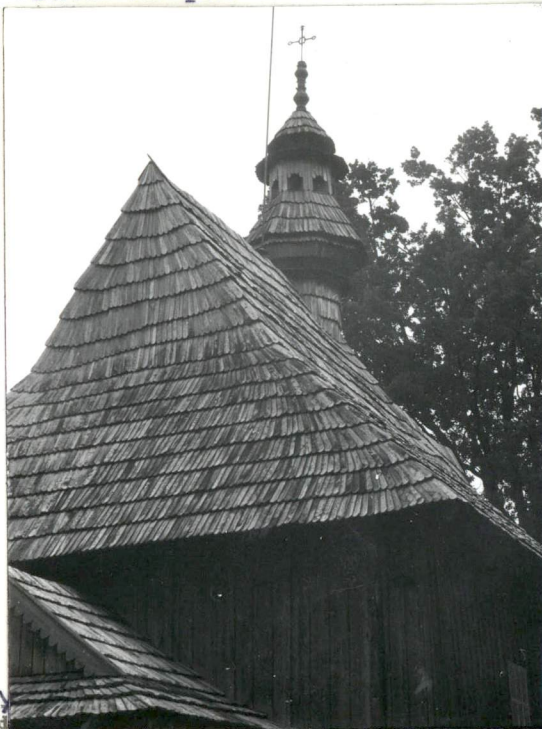
Wyposażenie - ołtarz główny późnobarokowy z XVIII w., drewniany.

Instalacje - elektryczna i odgromowa.

Widok od zach.

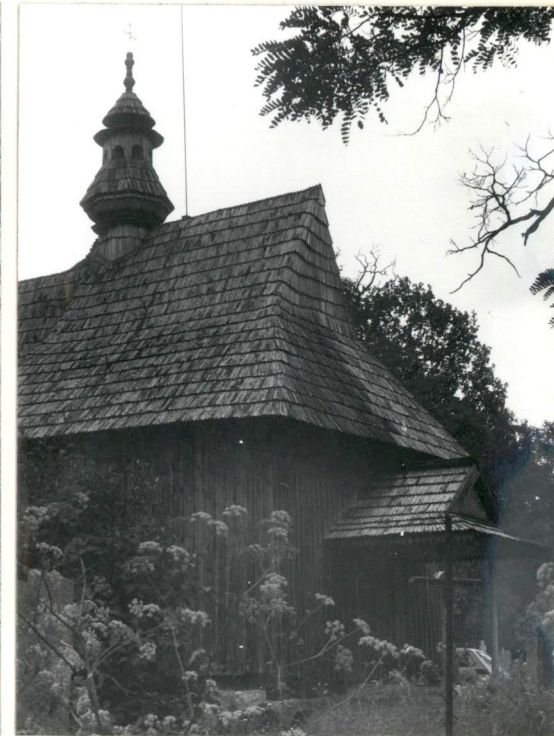
Widok od pd.-zach.

Widok od pn.-wsch.

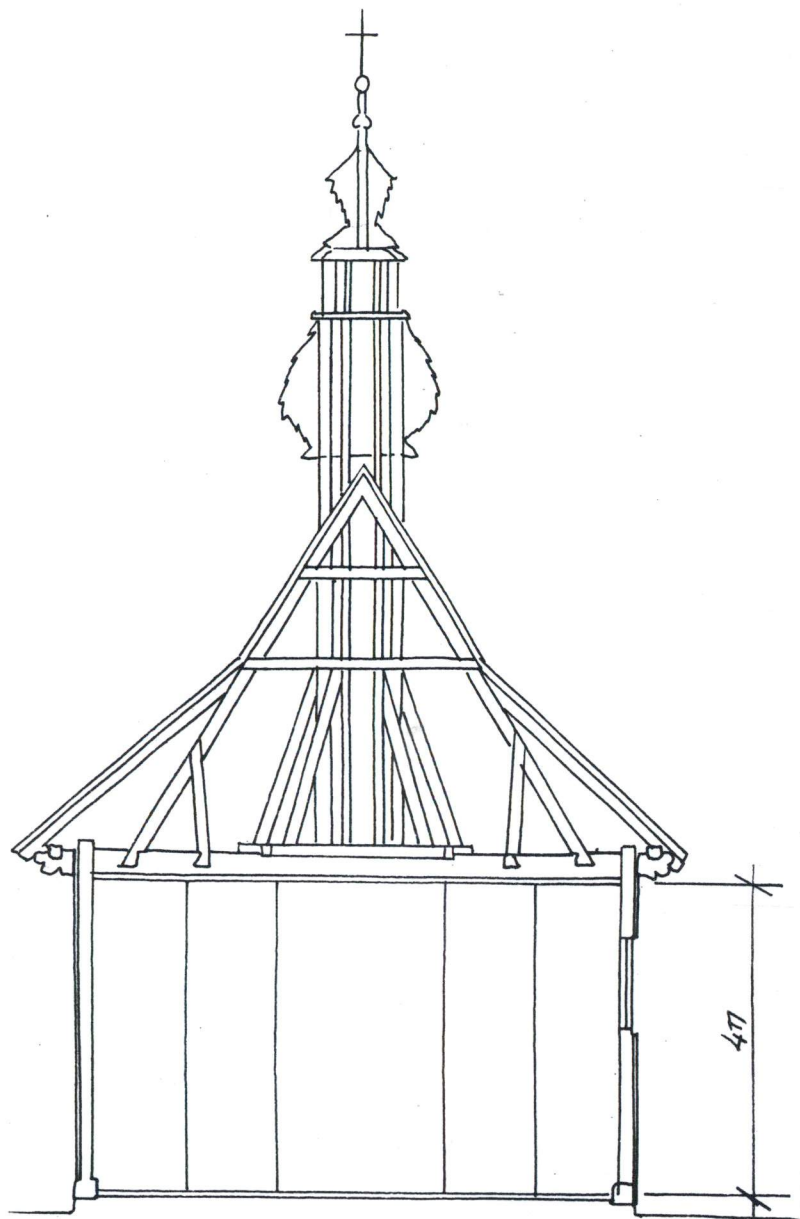
Widok od pn.-zach.

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ O/Kielce

VERTE !

PRZEKRÓJ POPRZECZNY 1:100

Widok na prezbiterium.

Dach nad kaplicą /od pn./

Plan sytuacyjny.

